

УДК 027.7(477.87)(092)Почекутова
DOI <https://doi.org/10.24144/978-617-8321-50-5.2025.17-32>

Вікторія ВОРОБЕЦЬ,
заступниця директорки
Наукової бібліотеки
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»
Ужгород, Україна
ORCID: 0000-0003-4102-9785
e-mail: viktoriya.vorobets@uzhnu.edu.ua

ОЛЕНА ПОЧЕКУТОВА: ШТРИХИ ДО БІОГРАФІЇ

Анотація. Стаття присвячена дослідженню біографії Олени Іванівни Почекутової – відомої в професійному середовищі закарпатських бібліотекарів освітянки, яка майже 30 років була директором Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету.

Здійснюючи аналіз діяльності Олени Почекутової маємо можливість оцінити її компетенцію та внесок у розвиток бібліотеки, відтворити та зберегти історичний контекст розвитку бібліотеки, відзначити важливі події та етапи у її становленні.

Значна увага приділяється організаторським здібностям О. І. Почекутової, яка за свою каденцію (1978–2006 рр.) організувала нові абонементи та читальні зали для студентів юридичного, економічного факультетів та факультету післядипломної освіти, переміщення фонду відділу літератури іноземними мовами та фонду періодичних видань у надані приміщення, постійно клопотала про нове централізоване приміщення бібліотеки.

У статті йдеться й про публікаційну діяльність Почекутової, яка присвячена вивченню історії бібліотеки, її популяризації у науковому середовищі та серед студентства. Серія змістовних статей, приурочених ювілейним датам книгозбірні, підводила підсумки розвитку бібліотечного закладу, аналізувала його успіхи і його проблеми, активно популяризувала найбільшу у краї книгозбірню,

спонукала знайомитися з раритетними виданнями відділу стародруків тощо.

Аналізуючи діяльність О. І. Почекутової, бачимо вдумливий пошук, рішучість у здійсненні перших кроків у запровадженні в бібліотечні процеси інноваційних технологій, поєднуючи їх із кращими здобутками і традиціями минулого.

Біографія Олени Іванівни є прикладом професійного зростання, лідерства та відданості справі, бо саме від керівника залежить успішний розвиток ввіреної йому установи.

У дослідженні розкрито і доповнено новими матеріалами постать Олени Почекутової як багатогранної особистості — бібліотекознавця, бібліографа, педагога, талановитого організатора і керівника, яка понад 50 років свого життя віддала бібліотечній справі Закарпаття.

Ключові слова: *Олена Іванівна Почекутова, Наукова бібліотека, Ужгородський національний університет, історія бібліотеки, бібліотечна справа, біографістика, директор бібліотеки.*

Бібліотеки як хранителі культурної та історичної спадщини відіграють важливу роль у збереженні і популяризації книжкових фондів. У наступному 2025 році Наукова бібліотека Ужгородського університету відзначить 80 років своєї складної історії, яка сповнена вагомими здобутками бібліотечного закладу. Безумовно, його організація, розвиток, становлення, успіхи прямо залежать від діяльності колишніх і нинішніх його керівників. Кожний із когорти очільників книгозбірні вніс свою лепту в її розбудову, популяризацію знань, піднесення культури, покращення освітньо-навчального процесу в університеті.

Саме тому ми продовжуємо вивчати історію Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету у постатях, залучаючи нові біографічні матеріали, використовуючи архіви бібліотеки та університету. Сучасна біографістика розглядається як важливий феномен інтелектуальної і духовної культури суспільства, що охоплює наукові дослідження, різноманітну інформаційну, літературну, видавничу роботу тощо. «До неї належить і діяльність бібліотек

у галузі інтеграції й опрацювання джерел біографічної та біобібліографічної інформації, формування електронних історико-біографічних ресурсів – колекцій, архівів, цифрових бібліотек» [1, с. 26].

Наукова бібліотека уже має певний досвід у здійсненні біографічних досліджень як своїх працівників, так і професорсько-викладацького складу вишу, про що свідчать публікації в енциклопедіях, часописах, матеріалах конференцій, монографії.

На особливу увагу заслуговує біографія Олени Іванівни Почекутової, яка увійшла в історію бібліотечної справи Закарпаття насамперед як багатолітній успішний керівник бібліотечного закладу УжНУ. Авторка статті мала змогу безпосередньо спілкуватися зі своєю колегиною-наставницею, учитися в неї, переймаючи її методи і стиль роботи, була дотичною до вирішення О. І. Почекутовою складних бібліотечних справ.

Дослідження біографії Олени Почекутової має важливе значення з кількох причин. Знання про кар'єрний шлях, професійні досягнення та феномен 28-річного керування бібліотекою дозволяє оцінити її компетенцію та внесок у розвиток бібліотеки, допомагає відтворити та зберегти історичний контекст розвитку бібліотеки, відзначити важливі події та етапи у її становленні.

Олена Іванівна Почекутова народилася 17 березня 1936 року в мальовничому селі Липча Хустського району Закарпатської області. Батьки – Іван Іванович Губаль, мати Ганна Іванівна виховали трьох дітей: Івана, Олену та Марію. Неповну середню освіту Олена Іванівна здобула в рідному селі, продовжила навчання в Хустському культосвітньому училищі, після закінчення якого у 1953 р. була направлена на роботу до Ужгородської міської бібліотеки для дорослих. Здобула філологічну освіту в Ужгородському державному університеті заочно; після його закінчення перейшла на роботу до університетської бібліотеки (1960 р.). Тут пройшли всі етапи

професійного росту Олени Почекутової, від рядового бібліотекаря до директора книгозбірні, яку вона очолювала тривалий час – 28 років (1978–2006 рр.). Майже 20 років О. І. Почекутова працювала у різних відділах бібліотеки, очолювала відділ обслуговування, здобувала неоціненний практичний досвід і була добре обізнана з роботою книгозбірні. Вроджена інтелігентність, неконфліктність, цілеспрямованість і, звичайно, знання бібліотечної справи стали вирішальними в обранні її на посаду.

Наукова бібліотека Ужгородського університету була і є найбільшою книгозбірнею Закарпаття. На завершення 70-х років, коли Олена Іванівна вже очолила книгозбірню, книжковий фонд бібліотеки налічував близько 1,5 млн примірників книг. Із них – близько 300 тис. підручників і навчальних посібників, понад 90 тис. одиниць періодичних видань, 42 тис. авторефератів, 20 420 стародруків, рукописних і рідкісних видань. Тільки за один, 1979 рік, бібліотека одержала 42 571 примірник літератури, у тому числі 9954 – підручники і навчальні посібники [2, с. 163]. О. І. Почекутова зуміла налагодити безперебійну і ефективну роботу з розподілу книжкового потоку, його розміщення (і це при хронічній нестачі необхідної площі), використовуючи досвід попередніх керівників та вносячи сучасні їй ефективні методи роботи.

Отже, одним із основних напрямів роботи Олени Іванівни було збереження і поповнення фондів бібліотеки, обслуговування читачів, забезпечення їх комфортними умовами для навчання. За свою каденцію О. І. Почекутова організувала нові абонементи, було створено читальні зали для студентів юридичного факультету та факультету післядипломної освіти, навчальну бібліотеку з абонементом і читальною залом для студентів економічного та юридичного факультетів. За рішенням керівництва університету для бібліотеки було передано триповерхову будівлю, за адресою вул. Висока, де розмістили зусиллями усього бібліотечного колективу близько 500 тис. книг відділу літератури іноземними

мовами. Функціонували кафедральні бібліотеки, активно працював міжбібліотечний абонемент. Складний бібліотечний комплекс працював злагоджено, відповідально і ефективно. І в цьому, безумовно, криється організаторський талант керівника, робота якого забезпечувала стабільність і результативність.

Кредо Олени Іванівни Почекутової – зберегти бібліотеку в її цілісності, не допустити роздрібнення єдиного комплексу. Але брак площі, непристосоване приміщення, постійні проблеми з опаленням, водопостачанням, аварійним станом перекриття будівлі, визнаної пам'ятником архітектури, в якому знаходилася книгозбірня, вимагали постійного переміщення фондів, з метою їх порятунку. До прикладу, у 1978 р. було виявлено аварійний стан корпусу, в якому на той час зберігалася у невідповідних умовах, тісняві понад мільйон книг, розташованих на другому поверсі. У той же час перший поверх займала навчальна майстерня університету, яка й була основною руйнівною силою, адже там працювали станки та пилорама. Олена Іванівна доклала неймовірні зусилля, щоб переконати керівництво університету в необхідності звільнення робочих приміщень майстерні і надання їх у розпорядження книгозбірні. У щорічних бібліотечних звітах неодмінно фігурували прохання до адміністрації університету та переконання у необхідності отримання нових площ для бібліотеки. Зрушення у цій справі відбулися у 1982 р., коли виробничу майстерню та фотолабораторію було переміщено, а на звільненій території площею 210 кв. м цокольного поверху розмістили значний книжковий фонд з третього – близько 150 тис. примірників літератури іноземними мовами [2, с. 314].

Для полегшення роботи працівників бібліотеки було проведено селекторний зв'язок між відділами комплектування фондів, наукової обробки літератури та центрального книгосховища. Відділу обробки літератури було придбано ротатор – прилад для друку каталожних карток. (Протокол зборів колективу бібліотеки №3 від 12.04.1989 р.).

Долаючи усі негаразди і вирішуючи щоденні проблеми Олена Почекутова постійно клопотала не тільки про переміщення книжкових фондів, а й про будівництво нової бібліотеки, що вирішило би всі проблеми. Так, у 1992 р., угорськими спеціалістами було виготовлено проектну документацію будівництва нової книгозбірні європейського рівня. Було виділено місце і навіть зібрана частина коштів. Але економічна криза 90-х років стала на заваді втілення мрії.

Незважаючи на щоденні бібліотечні клопоти і проблеми О. І. Почекутова знаходила час і для плідної науково-бібліографічної, культурно-освітньої та громадської діяльності, що стало ще одним важливим напрямком її діяльності. Так, наприклад, вона підготувала серію наукових статей, які свідчать про її різносторонню зацікавленість в наукових дослідженнях. Серед них, наприклад, виокремимо такі: «Наукова бібліотека Ужгородського державного університету: становлення, розвиток, проблеми» [3]; «Творчі зв'язки Олени Рудловчак із Науковою бібліотекою УжНУ» [4]; «Творчість О. В. Духновича у фондах Наукової бібліотеки Ужгородського університету» [5, с. 53–54]; «Бібліотека Ужгородського університету – ровесниця вузу» [6, с. 5–12] та ін. Багато публікацій дослідниця присвятила вивченню історії бібліотеки, її популяризації у науковому середовищі та серед студентства. Серія змістовних статей присвячена ювілейним датам книгозбірні, які підводили підсумки розвитку бібліотечного закладу, аналізували його успіхи і його проблеми. Щороку спецвипуск університетської газети «Радянський студент», присвячений майбутнім студентам, розміщував статті про факультети університету, серед яких і постійні публікації під назвою «Бібліотека», підготовлені О. І. Почекутовою (1978–2005 рр.) [7, 8, 9]. Її статті публікувалися не тільки у періодичних виданнях вишу, таких як «Радянський студент», «Ужгородський університет», «Погляд», «Бюлетень прес-служби УжНУ», а й у крайовій газеті «Новини Закарпаття», у фаховому часописі «Бібліотечний вісник», у матеріалах

конференцій. Олена Іванівна активно популяризувала найбільшу у краї книгозбірню, спонукала знайомитися з раритетними виданнями відділу стародруків, на сторінках преси запрошувала до просторих читальних зал старовинної будівлі – пам'ятника архітектури 17 століття. О. І. Почекутова першою з усіх очільників почала досліджувати та публікувати нові матеріали про історію, розвиток та проблеми книгозбірні, її керівників. Вона була відповідальною за випуск бібліографічних покажчиків, що видавалися бібліотекою, співкладачем довідника «Наукова бібліотека Ужгородського національного університету» [6] та авторкою вступної статті до нього, членом редколегій, відповідальною за випуск та авторкою статей у збірнику «Скарбниця духовності» [3] тощо.

Починаючи з 1966 р. Олена Іванівна була учасником численних міжнародних та обласних наукових конференцій, на яких виступала з доповідями, присвяченими бібліотечній справі, краєзнавчим проблемам, історії книгозбірні тощо. Важлива інформація про університет, книгозбірню та її проблеми й перспективи, бібліотечний колектив тощо – це інтерв'ю Олени Іванівни, які публікувалися в крайовій та університетській пресі [10, 11, 12].

Важливою частиною діяльності директорки стала робота з організації та проведення на базі книгозбірні обласних семінарів для бібліотек вузів III–IV рівнів акредитації, завдяки яким надавалася методична допомога бібліотекам Мукачівського педагогічного училища, кооперативного технікуму, Виноградівського та Свалявського політехнікуму та ін.

У 1983 році університетську бібліотеку було переведено до вищої категорії наукових вузівських бібліотек. Це відбулося, безперечно, і завдяки організаторським здібностям та активній науковій діяльності директора бібліотеки; організації і формуванню значного книжкового фонду, ролі найбільшої книгозбірні краю в популяризації знань і розвитку освітньо-культурного процесу на Закарпатті.

У 2000 році розпочався новий період розвитку університетської бібліотеки, пов'язаний з комп'ютеризацією усіх робочих процесів. Бібліотека активно запроваджує нові інформаційні технології. Зокрема розпочали створення електронного каталогу нових надходжень літератури з 2000 р., ретроспективну конверсію карткового каталогу в машиночитану форму, повнотекстову електронну базу «Наукових вісників УжНУ» тощо.

З ініціативи Олени Іванівни було створено відділ автоматизації бібліотечних процесів при Інформаційному центрі університету. У 2001 році відбулося підключення бібліотеки до мережі Інтернет та створено вебсторінку книгозбірні.

Олена Почекутова разом із завідувачем відділу автоматизації бібліотечних процесів Петром Петкі брала участь у науково-практичній конференції, організованій Київським національним університетом ім. Тараса Шевченка на тему: «Роль бібліотек вищих навчальних закладів у виконанні національної програми інформатизації», яка відбулася 25–26 вересня 2002 р.

У 2004 році було придбано бібліотечну комп'ютерну програму “УФД/Бібліотека”, до якої було імпортовано бази даних нових надходжень та тематичних каталогів, створені раніше за допомогою бібліотечної програми МАРК. Постійно велося навчання та надавалися консультації працівникам різних підрозділів бібліотеки. Так, для відділу комплектування – з питань створення шаблонів документів, підтримки та злиття електронного каталогу – для відділу обробки, допомога у створенні бібліографічних покажчиків – довідково-бібліографічному відділу та ін.

У 2005 році близько 70 відсотків працівників бібліотеки пройшли курси комп'ютерної грамотності за 72-годинною програмою на кафедрі математичного моделювання інженерно-технічного факультету УжНУ. У 2006 році бібліотека отримала

сервер баз даних та обладнання, що дало можливість створення в центральному корпусі бібліотеки комп'ютерної мережі.

У 2007 р. Олена Іванівна Почекутова залишила посаду очільниці книгозбірні, передавши керівництво бібліотекою Наталії Іванівні Гунько, і перейшла на посаду старшого наукового співробітника. Розпочала активну наукову роботу, в результаті якої підготувала до друку бібліографічний покажчик «Преса Закарпаття ХІХ– першої половини ХХ століття» [10]. Про свою працю О. Почекутова писала: «Преса Закарпаття до цього часу мало досліджена, хоча до цієї наукової проблеми зверталась чимала кількість дослідників, серед яких Августин Волошин, Петро Лінтур, Павло Лісовий, Василь Микитась, Аркадій Животко, Олена Рудловчак та ін. Як до працівника бібліотеки, до мене неодноразово звертались науковці, вчителі, студенти з питанням про те, де крім нашої бібліотеки можна ознайомитись з часописами минулого століття. Це стало поштовхом до дослідження про те, які часописи другої половини ХІХ – першої половини ХХ століття зберігаються у фондах як нашої, так і інших бібліотек, архіву та музею Закарпатської області» [10, С. 5].

Виважена, коректна у спілкуванні, толерантна, вимоглива і разом з тим справедлива, людина, яка гідно представляла інтереси закладу та колективу, – саме так характеризують Олену Іванівну її колеги, такі як Людмила Санько, Світлана Слепньова, Світлана Кривова, Лариса Мельник. За їх спогадами вона постійно дбала про моральне та фізичне здоров'я своїх працівників. Почекутова закінчила курси з конфліктології та підтримала ідею Всесоюзної фізкультури – ввела в практику щоденну виробничу гімнастику, яка відбувалася в широкому коридорі бібліотеки та у бібліотечному дворіку, слідувала за тим, щоб бібліотечні приміщення обов'язково провітрювалися. Сама Олена Іванівна постійно підтримувала свою спортивну форму завдяки плаванню, дихальній гімнастиці, лижному спорту тощо.

Олена Іванівна до останнього залишалася працювати в колишньому приміщенні бібліотеки і після того, як майже вся бібліотека вже в 2010 році була переміщена у центральний корпус університету за новою адресою. Непохитний авторитет Олени Почекутової та визнання її досягнень в бібліотечній діяльності, безумовно, вплинули на рішення єпископа Ужгородської греко-католицької церкви Мілана Шашіка залишити за нею її особистий кабінет і дати їй можливість і надалі працювати в стінах церковного закладу. Тут Олена Іванівна продовжила своє наукове дослідження, присвячене історії Наукової бібліотеки Ужгородського університету, яке їй не судилося завершити через стан здоров'я.

Багато років О. І. Почекутова була членом Вченої ради УжНУ, Науково-методичної комісії бібліотек вузів України, була головою бібліотечного осередку загальноуніверситетської спілки «Знання», головою методичної ради в бібліотеці УжНУ.

Багаторічна професійна діяльність Олени Почекутової відзначена численними нагородами і відзнаками. У 1981 р. Олену Іванівну було нагороджено знаком «За відмінні успіхи в роботі», у 1986 вона була нагороджена нагрудним знаком МВ і ССО СРСР «За відмінні успіхи в роботі» та медаллю «За трудову відзнаку», а в 1995 р. Указом Президента України їй було присвоєне високе звання «Заслужений працівник культури України».

Отже, вивчення біографії Олени Іванівни Почекутової є важливим для розуміння її внеску у розвиток бібліотеки, оцінки управлінських рішень, мотивації інших професіоналів та збереження історії найбільшої у Закарпатті книгозбірні. Олена Почекутова – видатна постать у бібліотечній справі Закарпаття, яка залишила вагомий слід у розвитку Наукової бібліотеки Ужгородського університету. Її біографія є прикладом професійного зростання, лідерства та відданості справі, бо саме від керівника залежить успішний розвиток ввіреної йому установи. З повною відповідальністю можна сказати, що Олена

Іванівна любила бібліотеку, яка для неї була не просто місцем роботи, але й сенсом життя.

Ми, як носії пам'яті, згадуємо своїх учителів, наставників, колег, намагаємося залишити про них свої спогади, оцінити їх діяльність, одночасно жалкуючи, що через безліч щоденних проблем, метушливість та нестачу часу не встигли за життя розпитати про невизначені моменти біографії, про деякі важливі і цінні події, що загалом складають життєпис людини. У цій статті ми додали нові штрихи до образу нашої колишньої колеги – багаторічної очільниці університетської книгозбірні Олени Іванівни Почекутової, яка присвятила своє життя бібліотеці і книзі.

Список бібліографічних посилань

1. Попик В. І. Біографіка як феномен науки і культури. Українська біографістика. *Biographistica Ukrainica* : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. досліджень / редкол. : М. Г. Палієнко (голов. ред.) та ін. ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2020. Вип. 19. С. 15–32.

URL: <https://doi.org/10.15407/ub.19.015>

2. Мельник Л. Час подальшого зростання бібліотеки (1970–1990-ті рр.). *Наукова бібліотека Ужгородського національного університету: від джерел до сучасності* : колект. монографія / редкол. : М. М. Медведь (голова редкол.), О. В. Бряник, В. В. Воробець, Л. О. Мельник. Ужгород : Вид-во Олександри Гаркуші, 2021. С. 133–169.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/38120>

3. Почекутова О. Наукова бібліотека Ужгородського державного університету: становлення, розвиток, проблеми. *Скарбниця духовності: Науковій бібліотеці Ужгородського державного університету – 50 років* : матеріали наук.-практ. конф. (17–18 жовт. 1995 р.) : доповіді, повідомлення, спогади. Ужгород : Патент, 1997. С. 6–30.

URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/41773>

4. Почекутова О. Творчі зв'язки Олени Рудловчак із Науковою бібліотекою Ужгородського національного університету. *Олена Рудловчак* : зб. матеріалів Третіх наук. читань (3 лютого 2004 р.) / упоряд. В. В. Барчан. Ужгород : Діалог В, 2005. С. 60–66.

5. Почекутова О. Творчість О. В. Духновича у фондах Наукової бібліотеки Ужгородського університету. О. В. *Духнович і Слов'янський світ* : тези доп. міжнар. наук. конф. (23–24 квіт. 1993 р.). Ужгород, 1993. С. 53–54.

6. Наукова бібліотека Ужгородського національного університету : довідник / уклад. : Мельник Л. О., Почекутова О. І., Туренко Т. В. Ужгород : Вид-во О. Гаркуші, 2005. 64 с.

7. Почекутова О. Університетська скарбниця знань. *Рад. студент*. 1988. 18 жовт. (№ 31–32). С. 4 (На допомогу першокурсникам).

8. Почекутова О. І. Ровесниця університету: (Здобутки, проблеми та перспективи бібліотеки УжНУ). *Погляд*. 2005. 13 жовт. (№ 8). С. 7.

9. Почекутова О. Наукова бібліотека УжНУ – скарбниця книг. *Бюлетень прес-служби УжНУ*. 2007. 19 листоп. (№ 11). С. 10–12.

10. Почекутова О.: І на їхній «вулиці» буде свято : [розмова з О. І. Почекутовою напередодні професійного свята бібліотекарів / інтерв'ю вела Л. Попова]. *Новини Закарпаття*. 1998. 29 верес. (№ 48). С. 7.

11. Почекутова О.: «Наша бібліотека багата на унікальні пам'ятки...» : [інтерв'ю з дир. б-ки провела Сніжана Русин]. *Погляд*. 2001. 31 берез. (№ 3). С. 5.

12. Почекутова О.: «Бібліотека – найкращий спадок одного покоління іншому : [розмова з дир. Наук. б-ки УжНУ О. Почекутовою]. *Гармасій І. М. Висока наука: Ужгородський національний* : інтерв'ю. Ужгород : Гражда, 2009. С. 136–142.

13. Почекутова О. Преса Закарпаття ХІХ – першої половини ХХ століття : бібліогр. покажч. Ужгород : Говерла, 2010. 128 с.

Referens

1. Popyk, V. I. (2020). Biohrafika yak fenomen nauky i kultury [Biographies as a phenomenon of science and culture]. *Ukrainska biohrafistyka. Biographistica Ukrainica* : zb. nauk. pr. In-tu biohr. doslidzhen / redkol. : M. H. Paliienko (holov. red.) ta in. ; NAN Ukrainy, Nats. b-ka Ukarainy im. V. I. Vernadskoho. Kyiv, 19, 15-32. Retrieved from <https://doi.org/10.15407/ub.19.015> [in Ukrainian].
2. Melnyk, L. (2021). Chas podalshoho zrostannia biblioteky (1970-1990-ti rr.). [Time of further library growth (1970-1990s)]. *Naukova biblioteka Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu: vid dzherel do suchasnosti* : kolekt. monohrafiia / redkol. : M. M. Medved (holova redkol.), O. V. Brianyk, V. V. Vorobets, L. O. Melnyk (pp. 133-169). Uzhhorod : Vyd-vo Oleksandry Harkushi [in Ukrainian]. Retrieved from <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/38120> .
3. Pochekutova, O. (1997). Naukova biblioteka Uzhhorodskoho derzhavnoho universytetu: stanovlennia, rozvytok, problem [Scientific library of Uzhgorod State University: formation, development, problems]. *Skarbnytsia dukhovnosti: Naukovii bibliotetsi Uzhhorodskoho derzhavnoho universytetu – 50 rokiv* : materialy nauk.-prakt. konf. (17-18 zhovt. 1995 r.) : dopovidi, povidomlennia, spohady (pp. 6-30). Uzhhorod : Patent, 1997. Retrieved from <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/41773> [in Ukrainian].
4. Pochekutova, O. (2005). Tvorchy zv'iazky Oleny Rudlovchak iz Naukovoio bibliotekoio Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu [Creative connections of Olena Rudlovchak with the Scientific Library of the Uzhhorod National University]. *Olena Rudlovchak* : zb. materialiv Tretikh nauk. chytan (3 liutoho 2004 r.) / uporiad. V. V. Barchan (pp. 60-66). Uzhhorod : Dialoh V. [in Ukrainian].
5. Pochekutova, O. (1993). Tvorchist O. V. Dukhnovycha u fondakh Naukovoio biblioteky Uzhhorodskoho universytetu [Works of O. V. Dukhnovych in the funds of the Scientific Library of

Uzhhorod University]. *O. V. Dukhnovych i Slovianskyi svit : tezy dop. mizhnar. nauk. konf. (23–24 kvit. 1993 r.)* (pp. 53-54). Uzhhorod [in Ukrainian].

6. Melnyk, L. O., Pochekutova, O. I., Turenko, T. V. [Eds.] (2005). *Naukova biblioteka Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu* [Scientific library of Uzhhorod National University]: dovidnyk. Uzhhorod : Vyd-vo O. Harkushi. Retrieved from <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/41873> [in Ukrainian].

7. Pochekutova, O. (1988, Okt 18). *Universytetska skarbnytsia znan* [University treasury of knowledge]. *Rad. Student*, 31-32, p. 4 (Na dopomohu pershokursnykam) [in Ukrainian].

8. Pochekutova, O. I. (2005, Okt 13). *Rovesnytsia universytetu: (Zdobutky, problemy ta perspektyvy biblioteky UzhNU)* [A peer of the university: (Achievements, problems and prospects of the UzhNU library)]. *Pohliad*, 8, p. 7 [in Ukrainian].

9. Pochekutova, O. (2007, Novem 19). *Naukova biblioteka UzhNU – skarbnytsia knyh* [The scientific library of UzhNU is a treasury of books]. *Biuleten pres-sluzhby UzhNU*, 11, p. 10-12 [in Ukrainian].

10. Pochekutova, O. (1998, Sept 29). *I na yikhonii «vulytsi» bude sviato* [And there will be a holiday on their "street"]. *Rozмова z O. I. Pochekutovoi naperedodni profesiinoho sviata bibliotekariv / interv'iu vela L. Popova. Novyny Zakarpattia*, 48, p. 7 [in Ukrainian].

11. Pochekutova, O. (2001, March 31). «*Nasha biblioteka bahata na unikalni pamiatky...*» [Our library is rich in unique memorabilia...]. *Interv'iu z dyr. b-ky provela Snizhana Rusyn. Pohliad*. 2001, 3, p. 5 [in Ukrainian].

12. Pochekutova, O. (2009). *Biblioteka – naikrashchyi spadok odnogo pokolinnia inshomu* [A library is the best legacy of one generation to another]. *Rozмова z dyr. Nauk. b-ky UzhNU O. Pochekutovoiu. Harmasii I. M. Vysoka nauka: Uzhhorodskiyi natsionalnyi : interv'iu* (pp. 136-142). Uzhhorod : Grazhda [in Ukrainian].

13. Počekuto, O. (2010). Presa Zakarpattia KhIKh – pershoi polovyny KhKh stolittia [Transcarpathian press of the 19th - first half of the 20th century]. Uzhhorod : Hoverla [in Ukrainian].

Viktoriya Vorobets,

Deputy director of Scientific Library,

Uzhhorod National University

ORCID: 0000-0003-4102-9785

e-mail: viktoriya.vorobets@uzhnu.edu.ua

**OLENA POČEKUTOVA: BIOGRAPHICAL
SKETCHES**

Abstract. The article is dedicated to the study of the biography of Olena Ivanivna Počekutova – a well-known educator among Transcarpathian librarians, who served as the director of the Scientific Library of Uzhhorod National University for nearly 30 years.

By analyzing the work of Olena Počekutova, we have the opportunity to assess her competence and contributions to the development of the library, recreate and preserve the historical context of the library's growth, and highlight significant events and stages in its formation.

Particular attention is given to the organizational skills of O. I. Počekutova, who, during her tenure (1978–2006), established new lending services and reading rooms for the law, economics faculties, and the faculty of postgraduate education. She also oversaw the relocation of the foreign literature department's collection and the periodicals collection to new premises and continuously advocated for a new centralized building for the library.

The article also discusses Počekutova's publication activity, which focused on the study of the library's history and its promotion within the academic community and among students. A series of in-depth articles dedicated to the library's anniversaries summarized its progress, analyzed its successes and challenges, and actively promoted the largest library in the region, encouraging engagement with rare editions in the rare books department.

An analysis of O. I. Počekutova's work reveals a thoughtful search for innovation and decisiveness in taking the first steps toward introducing

new technologies into library processes, while integrating them with the best achievements and traditions of the past.

The biography of Olena Ivanivna serves as an example of professional growth, leadership, and dedication to her field, as the success of an institution largely depends on its leader.

This study expands on and enriches the portrayal of Olena Pochekutova as a multifaceted personality — a library science expert, bibliographer, educator, talented organizer, and leader who devoted more than 50 years of her life to the development of librarianship in Transcarpathia.

Keywords: *Olena Ivanivna Pochekutova, Scientific Library, Uzhhorod National University, library history, librarianship, biography, library director.*

Цитування:

Воробець В. Олена Почекутова: штрихи до біографії. *Інформаційна політика пам'яті – виживання, збереження та розвиток українських бібліотек у період сьогодення* : матеріали V Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (Ужгород, 16 жовт. 2024 р.) / редкол. : М. М. Медведь (відп. ред.) та ін. ; ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т», Наук. б-ка. Ужгород, 2024. С. 17–32.

Vorobets, V. Olena Pochekutova: biographical sketches. *Information policy of memory – survival, preservation and development of Ukrainian libraries in the present period* : materials of the 5th scientific and research Internet conference (Uzhhorod, Oct. 16, 2024). Vidp. red. M. Medved (pp. 17–32). Uzhhorod [in Ukrainian].